

Genotmiddelenprotocol

Doel genotmiddelenprotocol

Experimenteren is een belangrijk element in de puberteit op weg naar volwassenheid. Jongeren durven nieuwe dingen te ondernemen en de grenzen van wat wel en niet kan te verkennen. Daartoe hoort in beperkte mate ook het overtreden van regels.

Het is ook belangrijk om grenzen te stellen aan deze experimenten. Want hoewel regels ons soms slecht uitkomen, zowel in het naleven ervan als in het handhaven ervan, bieden ze zowel aan pubers als aan volwassenen duidelijkheid en veiligheid. Daarom is het nodig om een protocol te hebben, waarin de grenzen en de consequenties van overtreding duidelijk bepaald zijn.

In dit protocol wordt een algemene beschrijving gegeven van alle relevante zaken rondom genotmiddelen in en rondom de school. Dit om ouders, docenten en leerlingen handvatten te bieden wanneer zij te maken krijgen met deze middelen en de bijbehorende problematiek.

Wat verstaan we onder genotmiddelen?

De term genotmiddelen is een verzamelnaam voor meerdere producten die een invloed hebben op het bewustzijn van de gebruiker, die niet past in een school- of werkomgeving. Enkele voor de hand liggende voorbeelden zijn drank, drugs en sommige medicijnen, maar ook minder 'verdachte' middelen zoals energiedrankjes (bijvoorbeeld Red Bull, Booster of Bullit). Daarnaast is ook het rookbeleid opgenomen in dit protocol. Het bewustzijnsveranderende effect hiervan is weliswaar minimaal, maar roken is wel zeer schadelijk voor de gezondheid.

Schoolregels

Algemene bepalingen:

1. Alle volgende regels gelden in het schoolgebouw, op het schoolterrein en in de nabije omgeving van de school en ook tijdens alle schoolactiviteiten.
2. Bij een overtreding van deze regels bepaalt de schoolleiding, of door hen daartoe gemachtigde personeelsleden, welke consequenties (sancties) dit voor de overtreder heeft.
3. Bij overtreding van de regels kunnen de ouders daarover worden ingelicht. Bij herhaaldelijke overtreding van een van de regels worden de ouders daar elke keer weer over ingelicht. Bij een strafbaar feit wordt de politie ingeschakeld.

Drank-, drugs-, en rookbeleid:

1. Het in het bezit hebben, uitdelen, verkopen, of gebruiken van (verboden) drugs of alcoholhoudende drank is verboden.
2. Het is verboden om onder invloed te zijn van (verboden) drugs of alcoholhoudende drank.
3. Het is in en rond het schoolgebouw verboden te roken.

Medicijnen:

1. Het gebruik van bewustzijnsveranderende medicijnen dient aan de school bekend gemaakt te worden.
2. Het uitdelen of verkopen van bewustzijnsveranderende medicijnen is verboden.
3. In geval van misbruik van medicijnen (zie regel 2) kan een leerling verplicht worden de verstrekking van medicijnen via de school te laten verlopen.

Overige stimulantia:

1. Het in het bezit hebben, uitdelen, verkopen, of gebruiken van zogeheten energy booster drankjes is verboden.

Toelichting op de regels:

Medicijnen:

Het medicijngebruik onder jongeren is de afgelopen 20 jaar toegenomen en daarom is het voor de school noodzakelijk daar regels voor op te stellen. Zeker omdat de huidige medicatie voor de patiënt wellicht een positieve werking heeft, maar voor iemand anders een hele andere of zelfs schadelijke uitwerking kan hebben. Zo is het recreatieve gebruik van het medicijn Ritalin of Concerta in Nederland toegenomen en de handel in medicijnen als drugs heeft daarmee ook zijn intrede gedaan.

Ook het veelvuldige gebruik van paracetamol onder jongeren valt steeds meer op. Dit lijkt in eerste instantie onschuldig, maar op de lange termijn kan dit schadelijk zijn voor de gezondheid of zelfs een verslavende werking hebben.

Om uitwassen met medicijnen en het gebruik ervan te voorkomen hebben we dit opgenomen in het genotmiddelen protocol. Bovendien leidt de actieve rol van de school in het medicijn gebruik tot een veiliger en gecontroleerd gebruik van voorgeschreven medicatie. Voor een overzicht van medicijnen en de werking ervan kunt u het farmacotherapeutisch kompas op het internet raadplegen (www.fk.cvz.nl).

Overige stimulantia:

Het is onverstandig als leerlingen in de leeftijdscategorie van onze school in grote mate cafeïne, taurine en suiker tot zich nemen. In eerste instantie reageert een mens overactief, om vervolgens na een half uur in te storten als de 'rush' voorbij is. Dit is niet bevorderlijk voor het leerproces van een leerling.

Signaleren

Wanneer een leerling duidelijk ander gedrag gaat vertonen dan voorheen, kan dit op verslaving en/of gebruik van genotmiddelen wijzen. Een signaal kan echter meerdere oorzaken hebben en één signaal zegt niet veel. Wanneer een signaal zich in hevige mate of regelmatig en in combinatie met andere signalen voordoet, moet men zich zorgen gaan maken. Bij leerlingen met ADHD, depressiviteit of angststoornis is de kans op verslaving groter.

Signaleringskenmerken zijn onder andere:

- sterk afwijkend gedrag t.o.v. het verleden
- liegen, agressie, veel ruzie
- concentratieproblemen
- sociaal isolement
- schoolverzuim
- na de pauze te laat komen
- verstoord dag- en nachtritme
- verlies van vrienden, verandering van vriendenkring
- nalatigheid met afspraken
- weinig interesse in de omgeving
- veelvuldig praten over middelen en gebruik of over gokken en geld
- tijdens de les vaak naar het toilet willen
- regelmatig aangeven dat je hoofdpijn hebt, misselijk bent enz.
- onredelijk gedrag

- dalende prestaties
- overlast bezorgend

Onderzoeksfase:

1. Waarnemen: Er valt iets op bij een leerling.
2. Herkennen: Het gedrag is niet normaal voor de betreffende leerling.
3. Interpretieren: Men vermoedt dat de leerling een probleem heeft mogelijk gerelateerd aan het gebruik van genotmiddelen.
4. Toetsen: Interpretatie bespreken met mentor.
5. Actie: Inzetten stroomschema (actieplan)
 - Vermoeden → inzetten stroomschema traject 1 door mentor.
 - Constatie van gebruik → inzetten stroomschema traject 2 door mentor.

Preventie

Om de twee jaar een voorlichtingsavond voor ouders/ verzorgers over het gebruik van genotmiddelen (afgewisseld met het thema 'pesten').

Elk schooljaar bespreekt de mentor het onderwerp met de mentorklas. Zo mogelijk wordt voorlichting georganiseerd door deskundigen van buiten de school (Brijder, CJG, GGD enz).

Belangrijke samenwerkingspartners:

- Centrum voor jeugd en gezin Leiderdorp
- Centrum voor Jeugd en gezin Kaag en Braassem
- GGD Hollands Midden
- Brijder, volledig gespecialiseerd in verslaving